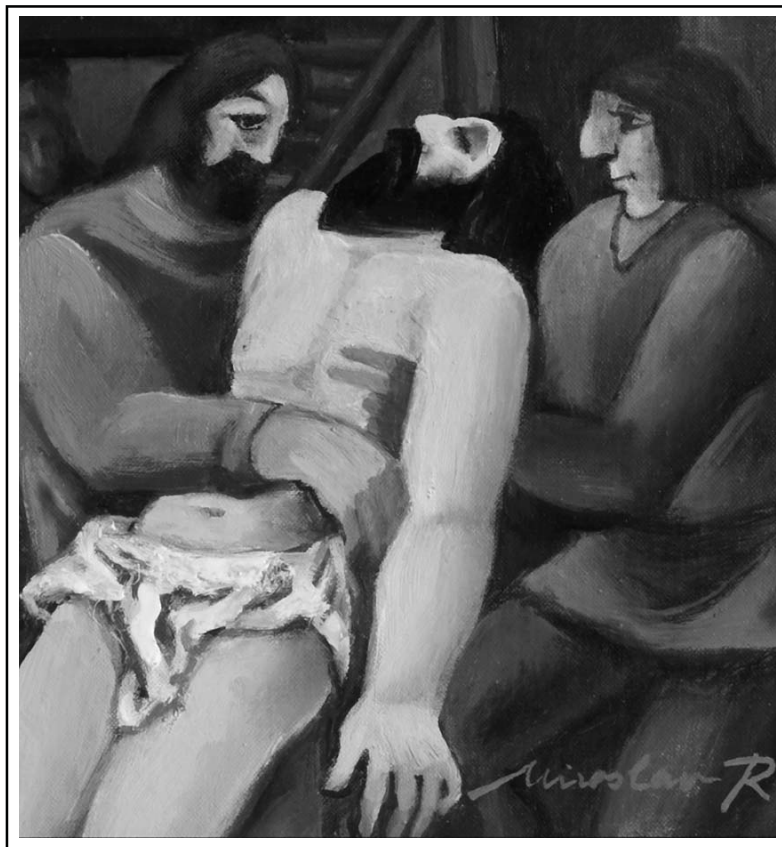

katakomby

Sborový dopis vršovického sboru Českobratrské církve evangelické

Duchovní růst II. Postní a velikonoční ABeCeDa (2) • Editorial (3) • Jak budeme letos slavit Velikonoce? (4) • Nová výstava obrazů ve sboru a Noc kostelů (4) • „Aby to bylo co nejhustší“ (5) • Celocírkevní sbírka pro Jeronýmovu jednotu 2014 (6) • Nosíte trička? (6) • Zápis ze schůze staršovstva dne 13. 3. 2014 (6) • Stát versus církve! (7) • Hřích (8) • Význam tištěných médií... (11) • Recept: Pot-au-feu (12)

● Miroslav Rada: Snímání z kříže ●

Velikonoce 2014

Váš zármutek se promění v radost.

Jan 16,20

Duchovní růst II. Postní a velikonoční ABeCeDa

Tento díl bude věnován výkladu doby, která podle liturgického roku nese název postní a velikonoční. Zaměříme se na některé významné dny tohoto období a jejich slavení v historii i současnosti. Opět takto reagují na „zakázku“, kterou jsem v minulém měsíci obdržel.

Nejdříve tedy reálie, které mohou pomoci pro zorientování se v tomto terénu.

Postní období trvá 40 dní. Číslovka 40 není náhodná, má oporu v biblických příbězích. 40 let putoval lid Boží po poušti, 40 dní se Ježíš postil a byl zkoušen pokušelem. 40 dní tedy souvisí s uzlovými pasážemi Bible. Přesto si ale musíme uvědomit, že zafixování tohoto období došlo až v 6. století, vidíme tak zde vývoj v tradici.

V nejstarších dobách církve se v době před Velikonocí připravovali katechumeni na křest a o velikonoční vigílii byli slavnostně uvedeni do křesťanského společenství. Vigílie je příprava na mimořádnou událost (v tomto případě Velikonoce), která se dodnes v některých církvích koná ze soboty na neděli. Patrný je zde vliv Ježíšova podobenství o připravených pannách Mt 25:1-12. Zajímavostí je, že neděle (v postě jich je šest) do postního období nenáležejí. To by totiž popíralo smysl neděle jako svátku připomínky vzkříšení Páně, a to není důvod k postu, ale k radosti a oslavě. Období s těmito nedělemi tedy trvá 46 dní a to od **Popeleční středy** (v tento den se od 11. století na čelo maluje popelem kříž na připomnění verše Gn 3,19: „Prach jsi a v prach se obrátíš“) až do **Bílé soboty** (den, kdy byl Ježíš uložen do hrobu a podle Vyznání víry sestoupil do pekel).

Co tedy můžeme v této postní době hledat a jak ji prožít? (*čerpáno ze serveru Vira.cz, redakčně upraveno*)

„Postem zdaleka není myšleno jen odeprání si jídla. Půst je zřeknutí se čehokoliv, co je v našem životě postradatelné, co nás

spoutává. Skrze něj dáváme ve svém životě větší prostor Bohu a máme možnost více poznat sami sebe.

Přijměte několik tipů pro jednání v postním období:

* Cvič se ve zdrženlivosti: v jídle, pití, kouření, sledování televize, nakupování...

* Dodržuj Popeleční středu a Velký pátek jako zvláštní dny půstu: jen jednou se najez dosyta a odřekni si maso.

* Přinášej páteční oběť – může mít různé formy: zřeknutí se masa, omezení konzumu. To, co je díky této páteční oběti ušetřeno, by mělo přijít k dobru lidem v nouzi. Smyslu páteční oběti odpovídají také různé formy osobní a společné modlitby stejně jako služba a pomoc druhým.

* Jako postní oběť dej stranou určitou částku peněz: pro hladovějící a jinak trpící.

Zřeknutí znamená, když k nutkání „muset mít“ řekneme ne. Zřeknutí se znamená být svobodný, zodpovědný před Bohem i před druhými lidmi.“

Postní období je již ale skoro za námi a my se s očekáváním díváme na období těsně před Velikonocemi a k období velikonočnímu. To se totiž stalo centrálním děním ve víře Kristova učedníka a zároveň jeho svědka.

Zvláštní význam hraje poslední týden tohoto období tzv. „Svatý“. Týden začínající **Květnou nedělí**, která připomíná vjezd Ježíše na oslátku do Jeruzaléma. Při tomto zvláštním vjezdu byl vítán palmovými ratolestmi za zpěvu „Hosanna, požehnaný, jenž přichází ve jménu Hospodinově, král izraelský.“ (Jan 12:13). Ježíš tak přijíždí jako kdysi král David, ale v jeho době již osel není

válečný kůň, ale tvrdohlavý mezek určený pro přepravu čehokoliv potřebného. Ježíš tedy svým příchodem ukazuje cestu pokorného služebníka Hospodina a zároveň jasně odkazuje na královskou – mesiášskou linii.

Svatým týdnem vrcholí postní doba, která přechází v tzv. **velikonoční triduum** (z lat. tres – tři). Tato doba začíná v podvečer na **Zelený čtvrtek** a pokračuje **Velkým pátkem, Bílou sobotou** a **Nedělí vzkříšení**. Od této neděle až do letnic mluvíme o době velikonoční.

Co se v těchto dnech děje v křesťanských sborech již po staletí?

Na **Zelený čtvrtek** si po vzoru židovské Paschy (společného stolování a jedení beránka), kterou slavil s učedníky i Ježíš, připomínáme dvě události. První z nich je vyjití Židů z egyptského otroctví, ze kterého je vysvobodil Hospodin, a druhá je ustanovení Sváté večeře Páně. Jsou různé způsoby oslavy. Budťo na základě židovského způsobu, tzv. Sederové večeře, kdy se čtou různé texty od biblických až po jejich výklad rabíny, nebo po křesťansku, kdy se čtou texty související s Večeří Páně (VP), omývají se podle Ježíšova příkladu nohy účastníků společenství na znamení bratrské a sesterské vzájemnosti a lásky (to ostatně dělává v tuto dobu i papež) a na konci se slaví VP.

Velký pátek je spjat s Kristovou obětí na kříži, čte se pašijový příběh (např. Mk 14, 1 – 15, 47) a slaví se také VP. Celkově je význam tohoto dne ale radostný, protože křesťané chápou tento den také jako den naděje, tedy otevření cesty k Bohu, usmíření, akt lásky Boha k člověku, ač je poznamenán tragickou smrtí Ježíše z Nazareta.

O **Bílou sobotu** se udála nejen *Ježíšova pouť do pekel*, jak to symbolicky zmiňuje Vyznání víry, ale také boj víry učedníků, kteří se rozprchli a neviděli ze začátku smysl Ježíšova skonu na kříži. V tento den se bohoslužby nekonají.

Teprve na **Neděli vzkříšení** se ukazují pravá podstata Ježíšovy oběti. Vláda *sobotního temna*, kdy se zdálo, že vše je ztraceno, prozářila Boží moc všechny pochybnosti učedníků a oni uvěřili, že mohou nést Kristovu myšlenku dál do světa. V tento den, který je pro křesťany vrcholem Velikonoc, se začíná psát zcela jiný příběh, do kterého je možné vstoupit i dnes. *Pán zve nás dál*.

Přeji Vám všem, abyste při postní přípravě i o velikonoční době prožili proměnu a obnovu vašich srdcí, *aby se zármutek proměnil v radost*, jak se píše v Janově evangeliu. (Jan 16,20) **MO**

Editorial

Milí čtenáři, opět se vám dostává před oči sborový dopis Katakomy. Děkujeme všem, kteří se na něm podíleli, a zveme k této práci další.

I toto číslo je rozděleno podle ohlášeného schématu. Na začátku naleznete: **Duchovní růst, informace ze sborového dění**, z církevního prostředí **zprávu o novém vývoji zákona o majetkovém vyrovnání** a v poslední části úvahy **Petra Nesvadby o hříchu a Jana Škroba o mediích**. Článek o tištěných mediích je prvním kamínkem v občasně rubrice pracovně nazvané *Media a my a jak nás ovlivňují*. A na konci samozřejmě recept.

Za celou redakci vám přeji inspirativní čtení vašeho dopisu a požehnaný závěr doby postní i začátek doby velikonoční.

Matěj Opočenský, farář

Jak budeme letos slavit Velikonoce?

Jak je již tradicí, na Zelený čtvrtek 17. 4. v 18.00 se sejdeme u jednoho stolu a po vzoru prvních učedníků budeme i my slavit Večeři Páně. Letos se režie ujmou mládežníci našeho sboru. Budeme číst texty ze Starého i Nového zákona a společně pojídat připravené pochutiny.

Velký Pátek 18. 4. od 19.00 budeme slavit společně se sborem Žižkov I v naší modlitebně. Kázat bude farář Pavel Kalus a vést bohoslužby Matěj Opočenský.

Velikonoční neděle – oslava vzkříšení Páně – proběhne tak, jak jsme zvyklí v neděli od 9.30 v modlitebně s Večeří Páně. Kázat a vysluhovat bude Matěj Opočenský.

Všichni jste srdečně zváni.

-red-

Nová výstava obrazů ve sboru a Noc kostelů

15. dubna bude ve sboru instalována nová výstava. Naposledy si tedy můžete prohlédnout krásné fotografie Hany Gottwaldové. Její fotografie se přestěhují s největší pravděpodobností do prostor VOŠ Jabok (sociálně pedagogická a teologická škola).

Naše prostory až do Noci kostelů budou hostit obrazy hudebníka a výtvarníka Jaroslava Svobody. Výstava by měla končit právě na Noc kostelů, na kterou, pokud

okolnosti dovolí, dorazí i autor sám a ke svým obrazům nám něco poví i zahraje. Nová výstava tak nebude s autorem zahájena, ale zakončena. **Zveme vás tedy spíše než na otevření výstavy na její uzavření – „finistáž“, která proběhne v rámci Noci kostelů 23. 5. 2014.**

Obrazy, které budou u nás vystaveny, nejsou úplně klasické, ale ani postmoderně abstraktní. Jaroslav Svoboda se své tvorbě snaží vtisknout „příběhovitost“. Jak sám říká: „*Mám rád, když písničky i obrazy vyprávějí příběhy. ... Někdy začínám věci skládat jen intuitivně. Vím třeba, že tohle bude část těla nebo hlava, ale výsledný tvar a příběh obrazu začínají vznikat postupně.*“ Jeho obrazy tak nejsou jen malované, ale velkou část z nich tvoří to, co autor sám objeví při svém putování civilizací. Do obrazu se tedy vejde nejen barva, ale i například kus kafemlýnku a tohle spojení už dokáže vyvolat leccaké příběhy. Přijďte si je prohlédnout a vidět, co všechno může krásně mluvit.

V rámci Noci kostelů se můžete těšit také na divadla Marky Míkové a Divadelní motýlí společnosti (manželé Šípkovi zahrají hru Vernisáž od Václava Havla) po „finistáži“ proběhne odlehčená diskusní přednáška s Josefem Šlerkou na téma religiozita ve virtuálním světě. V rámci programu zahraje s největší pravděpodobností také flétnový kvartet mladých umělků. Změna programu vyhrazena.

-red-

„Aby to bylo co nejhustší“ aneb polévka pro bezdomovce

V březnu se vršovický sbor rozhodl zapojit do seniorátního projektu „Vařba“ polévky a její rozdávání bezdomovcům. Kořeny této seniorátní aktivity jsou poměrně hluboké. V současnosti radotínský farář Petr Špirko s pomocí zkušeného šéfkuchaře Pavola Kuchty, jehož životní příběh je pro tuto činnost naprosto dokonalou kvalifikací, vaří polévku již třetím rokem. Od začátku tohoto roku se k nim připojily i další sbory pražského seniorátu. Na webové adrese – <http://kuc.cz/qvmhaz> – si můžete prohlédnout vše, co se kolem toho děje.

My jsme se rozhodli převzít tuto službu 5. 3. Akce byla rozdělena na dvě skupiny. V úterý 4. 3. během biblické hodiny pro děti maminky s dětmi (Freitas a Radovi), babička (paní Pospíšilová) a nešikovné farářské ruce škrábali brambory a kořenovou zeleninu. Tolik mrkve jsem asi nikdy neoškrábal. Zuzka Freitas vytáhla neuvěřitelně dobrý recept. Vařili jsme polévku „Poteře“. Základem byl hutný hovězí vývar, do kterého byla přidána zelenina a mnoho dalšího (recept je na konci Katakomb). Vaření probíhalo v duchu, *aby to bylo co nejhustší*, tak jsme totiž byli instruováni od šéfkuchaře. Za necelé tři hodiny bylo hotovo a ruce si mohli odpočinout. Navařeno bylo přes 10 litrů chutné krmě a vůně se sborem linula ještě celý následující den.

V ten den totiž přišel na inspekci šéfkuchař a přišel si ji i odvézt na místo výdeje. Upřim-

ně, byl jsem z jeho příchodu nervózní, co na to řekne? Bude polévky dost? O chuti jsem neměl pochyb, polévka se krásně rozležela a bylo v ní jen to nejlepší, ale co hustota a množství? Dosáhli jsme standardu a bude toho dost?

To se hned ukázalo. Na první pohled i první ochutnání polévka prošla velice dobře. Šéfkuchařským okem a jazykem jsme prošli, i když hustota prý mohla být větší: „Ideálně by v tom měla stát lžice,“ a zprudka se mi při tom podíval do očí. Chuť ale překonala veškeré nedostatky týkající se hustoty a bodrý šéfkuchař byl spokojen.

Polévku jsme tedy naložili do auta, po cestě koupili chléb a jeli k Hlavnímu nádraží. Přijeli jsme přesně v šest. Tam už nás čekal minimálně 80hlavý špalír lačných strávníků. Kolem nich již začali kroužit pomocníci našeho šéfkuchaře. Martina Míková již znala skoro všechny jménem, Mirka Humlová, Hanka Hrubá a Tomáš Vokatý se chopili náčiní – lžic a misek a zkušený šéfkuchař se rozšafně, ale také zotra chopil naběračky a všem spravedlivě rozdával. Polévka ani ne za čtvrt hodiny byla fuč a kolem seděla nebo postávala spousta strávníků. Někteří dostali i nášup. Více jak sto porcí polévky našlo své břicho.

V květnu tuto akci chce sbor zopakovat. Přijďte i vy v květnu okusit atmosféru vaření a rozdávání. **Matěj Opočenský**

Celocírkevní sbírka pro Jeronýmovu jednotu 2014

Připomínáme ještě jednou, že do konce května probíhá ve sboru sbírka pro Jeronýmovu jednotu. Vybrané peníze dostanou naše sbory na základě žádosti o pomoc při opravách kostelů, far, farářských bytů. Také náš sbor v minulosti nejednou příspěvek obdržel. Sledujeme-li sbírky v našem sboru od r. 2000, pak byly až do r. 2011 vždy přes 20 tis. V r. 2008 a 2009 dokonce přesáhly 30 tis. Horší a smutné je to v r. 2012 (17 tis.) a 2013 (13 tis.). Dokážeme v tomto roce opět naši sbírku zvednout nad 20 tis.? Pomozme tomu všichni.

Dary můžete hotově skládat při shromáždění nebo poslat složenkou či bankovním převodem na účet sboru vedený u České spořitelny 0280963329/0800. Variabilní symbol je 20 a Vaše číslo člena sboru (naleznete na adrese sborového dopisu, nebo na požádání u faráře).

Emil Veber

Nosíte trička?

Při příležitosti 60 let od založení sboru byla vyrobena sborová trička s originálním logem (autor návrhu Ondřej Rada) v barvách červené, zelené a žluté. Dnes se ve sboru nachází posledních 12 statečných v dětské i dospělé velikosti. Měl-li by někdo zájem o získání tohoto uměleckého díla, které je určeno pro nošení na vlastním těle, je možné jej za symbolickou cenu (100 Kč) získat v hale u Veberů po bohoslužbách, nebo kdykoliv jindy při pravidelných týdenních aktivitách u faráře sboru. Pokud by zájem převyšoval možnosti,

je možné vyrobit trička další.

-red-

Zápis ze schůze staršovstva dne 13. 3. 2014

KAZATEL UKRAJINSKÉHO SBORU CASD

Přichází se žádostí o zapůjčení sborových prostor na sobotní shromáždění jejich sboru. Probíhá diskuse o podrobnostech, podmínkách, přínosu a možných komplikacích takové spolupráce. Uvažujeme o zkušební době zapůjčení na 3 měsíce, o výši daru za propůjčení a náklady (500Kč/sobotu, při počtu účastníků do 50, nad 50 pak navýšení částky), o jednání s libereckým sborem, který má na takovou spolupráci s nimi již smlouvu, o jednání s Městskou částí P10, o konzultaci s JUDr. O.Navrátilovou. Proběhne dále mailová konference, na základě které se staršovstvo usnese na konečném rozhodnutí.

ZPRÁVA Z PROVOZU SBORU

- Diskuse o grafické podobě Katakomb (děti by mohly nakreslit obrázek na úvodní stránku) a o osobních číslech uvedených na štítcích.
- Liturgie – nově zařazujeme krátké preludium varhan po kázání. Po tiché přímlyvné modlitbě-též „za to Tě, Pane, prosíme“. Při VP je Otčenáš řazen před VP a není již po modlitbě. Diskutujeme o liturgickém pořadí - ohlášky / přiml.modlitba. Diskutujeme o stání a sezení při čtení, modlitbách a písních. O podobě liturgie se na staršovstvu budeme bavit dále.

EKUMENA

M. Opočenský se sešel s farářem Stanislavem Gorou (ŘKC) a Davidem Frýdlem (Církev husitská) a domluvili pravidelné ekumenické bohoslužby 1× za půl roku. Tentokrát se budou konat v našem sboru 10. 4. v 18 hodin. Po nich pohostění, potřeba připravit.

FINANČNÍ ZPRÁVA

Saláry: 37 710 Kč, sbírky: 11 239 Kč, dary členů: 4 500 Kč, dary nečlenů: 1 000 Kč, Jeronýmova jednota: 1 000 Kč

NOC KOSTELŮ

Proběhne 23. května, jsme přihlášení. Program: divadlo Marky Míkové, Motýlí divadelní společnost, vršovičtí básníci, finisáž Jardy Svobody?, přednáška Josefa Šlerky?, vnučka Jiřího Cuce by mohla zajistit flétnové vystoupení?

SBÍRKY

- 9. 3. proběhla sbírka na církevní tisk, publikační činnost
- Počínaje 9. 3. probíhá sbírka do potravinové banky (do Velikonoc)
- Do 23. 3. provedeme sbírku na pomoc Ukrajině **Zapsala D. Vizinová**

Stát versus církev!

Opět se rozhořela diskuse mezi vládními stranami (ČSSD a ANO) a církvemi. Pokud jste tento boj o finální podobu zákona o majetkovém vyrovnání zaregistrovali a nevíte, v jaké fázi se nachází, můžete si přečíst poslední vyjádření církevní komise, která se státem jedná. -red-

Expertní komise církví ukončila jednání se zástupci ČSSD a ANO a odmítla jejich „výhrady“ k zákonu o majetkovém vyrovnání církví se státem. V listopadu loňského roku zahájila Expertní komise církví ve složení Tomáš Holub, Karel Štícha, Jakub Kříž, Tomáš Kraus, a Petr Grulich jednání s představiteli politických stran ČSSD a ANO, které vyjádřily výhrady k zákonu č. 428/2012 Sb. o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi. Jednání expertních komisí mezi ČSSD, ANO a církvemi dotčnými příslušným zákonem skončilo na žádost církevní komise k 25. březnu 2014.

Politické strany přišly na v pořadí třetí zasedání s požadavky na změnu zákona o majetkovém vyrovnání s církvemi, které tlumočila paní Gajdůšková, místopředsedkyně Senátu ČR, v těchto parametrech: „Snížení finančních náhrad o 13 mld. Kč, zrušení inflační doložky, revize celého zákona, předkupní právo státu na nemovitý majetek vydávaný podle zákona, účelová vázanost finančních prostředků (80 % poskytnutých financí na veřejné účely).“ Zástupci ČSSD nebyli ani po opakovaných výzvách ochotni zveřejnit, jakým způsobem stanovili částku 13 mld., o níž by měly být církve přeplaceny.

Jak uvádí Expertní komise církví ve svém stanovisku na materiál předložený na jednání zástupci ČSSD a ANO, lze jej rozdělit na dvě části:

1) Kapitoly A a D vycházejí z ideologicky determinovaného a deformovaného postoje k církvím a náboženským společnostem a uvádějí zřetelně nepravdivá tvrzení na podporu tohoto postoje.

2) Kapitoly B a C se soustřeďují na porovnání o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi se zákonem o půdě (zákon č. 229/1991 Sb.). Ve snaze zdůvodnit ideologicky postavenou premisu „nespravedlivých restitucí“ opomíjejí okolnosti, které této premise odporují (např. jiná konstrukce zákona, znevýhodnění církví oproti fyzickým osobám ve většině parametrů, opomíjení nezemědělských nemovitostí).

Z důvodů, které uvádí ve své reakci, Expertní komise církví všechny uvedené požadavky a „výhrady“ odmítla a zároveň oznámila, že další jednání mezi církvemi a státem by se již nemělo konat na úrovni expertních komisí ohledně změn zákona o majetkovém vyrovnání s církvemi, nýbrž o postavení církví ve společnosti a kooperativní spolupráci se státem. Případným partnerem pro jednání nemají být podle komise politické strany, ale vláda České republiky jako celek.

Hřích

Soudobá, dominantně sekulární západní společnost již téměř nezná výrazy, kterými běžně „operuje“ po tisíciletí křesťanská etika: hřích, neřest, pokání apod. Proč se však od nich odvracet jen proto, že znějí poněkud archaicky? Například „podezřelé“ slůvko „hřích“ nehovoří přece o ničem jiném, než o faktu lidské slabosti, o vydanosti člověka napospas přírodnímu i dějinnému pohybu a neustávající změně, o faktu hlubinné lidské úzkosti, s níž si každý jedinec – dříve nebo později – uvědomuje svoji vrženost do světa!

Hned prvá věta úctyhodného spisu „Křesťanská etika“, ve kterém Karl-Heinz Peschke systematicky shrnul klíčové předpoklady, souvislosti i důsledky křesťanského chápání morálky a mravnosti, ne náhodou praví: „Posledním účelem člověka a stvoření je oslava Boha.“ Vyjdeme-li z tohoto předpokladu, pak nemusíme ani sledovat vášnivě Augustinovy nebo Lutherovy obžaloby lidské „zvrácenosti“, abychom porozuměli, proč křesťanská tradice chápe již samotnou existenciální situovanost člověka ve světě jakožto „hříšnou“. Ano, je tomu tak proto, že lidská situace je bytostně situací „odpadnutí“ od Boha, situací scesti, „nalomení“, poskvrnění původní autentické čistoty („prvotní hřích“). „Hřích je stav odcizení“,

konstatuje výstižně pan profesor Erazim Kohák ve své moudré knížce „Člověk, dobro a zlo“; a jde nejen o odcizení člověka jeho vlastní „podstatě“, ale tím i Bohu samému, neboť ten jej „vypravil“ do světa jakožto bytost dobrou a svobodnou (byť nikoli soběstačnou)...

Teprve na uvedenou dominantní, „existenciální“ či ontologickou rovinu hříchu navazuje (a z ní vyplývá) konkrétní adresná hříšnost lidských skutků (slov i činů); připomeňme jen slavnou Augustinovu „triádu:

- *posse non peccare* (Adam a Eva mohli nehřešit),
- *non posse non peccare* (my nemůžeme nehřešit),
- *non posse peccare* (předurčení, resp. vyvolení, již nebudou moci hřešit).

Jak známo, křesťanská etická doktrína tradičně definuje sedmero hlavních (smrtných, kardinálních) hříchů: pýchu, lakotu, závist, hněv, smilstvo, obžerství a lenost. Kdo z čtenářů „netrpí“ ani v náznaku žádným z nich, nechť „hodí kamenem“. Z etického hlediska je pro nás podstatné to, že hřích je v každém případě porušením Bohem ustanoveného řádu věcí, deviací, vybočením z cesty k Dobru, ať již se jedná o vybočení vědomé (úmyslné) nebo bezděčné; hřešit lze ostatně nejen činem, ale i nečinností nebo špatnou myšlenkou! Boží řád („ordo divina“) je „zakódován“ jak ve světě, tak v lidské duši, a hřích je tak vlastně svého druhu nemocí (proto se v Písmu tak často zdůrazňuje nutnost „uzdravení“).

Konstatování lidské slabosti a „vydanosti“ zdá se být paradoxem tváří v tvář intenzitě, s níž moderní doba zdůrazňuje, vyžaduje a oceňuje sílu, výkonnost, sebeprosazení, autonomii jedince. Norští filosofové Henriksen a Vetlesen však ve své krásné knížce „Blízké a vzdálené“ nedávno oprávněně zdůraznili, že – navzdory deklaracím sebejistoty, jimiž se jen hemží náš věk – „esenciálními rysy lidské bytosti zůstávají závislost a zranitelnost“. A o kousek dál doplňují: vedle závislosti a zranitelnosti jsou třetím určujícím rysem lidské existence křehkost a smrtelnost.

Myslím, že právě konflikty, rozpory a krize naší současnosti stavějí lidstvu – více než kdy předtím v dějinách – před oči jeho slabost a omezenost, avšak zároveň i jeho pýchu a zpupnost. Zakořeněna v instrumentálním, jednostranně ekonomickém a technickém přístupu ke světu (a konec konců i k sobě samé), balancuje v posledních staletích, ale zejména desetiletích civilizace Západu na hraně svého sebezničení. Již jednou citovaný pan profesor Kohák celý svůj život neúnavně burcuje k překonání této „panské“, v podstatě antropocentrické orientace západního myšlení a tvrdí, že vskutku dospělou budeme moci zvát svoji civilizaci až tehdy, dokáže-li převzít odpovědnost za sebe samu i za svět. „Člověk nalezne své místo a oprávnění ve světě, když svůj úkol v tomto životě pochopí jako službu nejen ‘dobru’ člověka, nýbrž vši přírodě, všemu bytí“, píše přesvědčivě v knize, kterou jsem v tomto svém zamyšlení již jednou citoval. Dodal bych pouze připomínku antické aristotelské situovanosti člověka do „středu“ univerza – ovšem nikoli ve smyslu „pupku světa“, nýbrž v tom smyslu, že uvážlivě „spravuje“ (hospodaří) věci „nižší“ a zároveň v pokore a úctě „nahlíží“ věci „vyšší“...

K čemu jinému se může křesťan obrátit, chce-li pochopit smysl svého bytí, než k Bibli? „Prach jsi a v prach se navrátíš“ (Gn 3,19). Tato slavná věta z První knihy Mojžíšovy

stala se v chodu tisíciletí předmětem mnoha a mnoha interpretací, souhlasných přitakávání i rázného odmítání, radostných nadějí i děsivých obav. Dovolím si upozornit jen na dva aspekty, které jsou – podle mého soudu – skryty v „archetypu vypuzení z Edenu“, jak jej líčí slavná 3. kapitola knihy Genesis:

a) Jedná se o připomenutí skutečnosti, že ony výše uvedené rysy či atributy lidského bytí nejsou plodem naší volby; dostali jsme je (lidstvo jako celek i každý z nás) „do vlnku“ v situaci odmítnutí Boha a od té doby se veškeré naše volby, každodenní chování, jednání, poznávání i hodnocení odehrávají pouze ve světě naší zranitelnosti, závislosti, křehkosti a smrtelnosti. Jiný svět k dispozici nemáme.

b) Současně se jedná ale i o připomenutí skutečnosti, že ony rysy či atributy nemůžeme žádnou volbou ani odmítnout! Naopak: skutečné lidství osvědčujeme tehdy, když si je nezakrýváme či před nimi neprcháme, ale tehdy, když je přijímáme jako výzvu, poukaz, povzbuzení k tomu, abychom tento svět činili lepším, abychom již v něm (teď a tady) zřizovali „království Boží“, abychom konkrétní praktickou angažovaností naplňovali svoji svobodu, ale i odpovědnost.

Rozhodující (podle mého soudu) je, že křesťanské učení člověka ani jednostranně nevyvyšuje, ani jej nikterak nesráží (byť právě toto údajně „roztržení“ lidské podstaty vyčítal tak vášnivě křesťanské doktríně Friedrich Nietzsche ve svém „Antikristu“!). Chápe jej jako „imago Dei“, které však porušilo původní dohodu s Otcem, za což pyká nedokonalostí, smrtelností a vždy přítomným sklonem ke špatnostem. Chápe jej jako bytost, která jaksí hlubinně neví, co má činit, která neustále hledá, tápe, činí spousty chyb, omylů a špatností – přesto však jsou jí dveře k Bohu neustále otevřeny, všemožnými způsoby je nabádán, inspirován, ba veden k opětovnému sjednocení s Otcem (tedy svrchovaným Dobrem).

Závěrem mi dovoluje ještě jednou uvést slova pana profesora Koháka: „Člověk závisí na milosti Boží jako oblouk Křížikovy lampy na proudu. Když se člověk ve své pýše vzdaluje od Boha, jeho světlo slábně. Pak se ze strachu a slabosti z nedostatku dobra dopouští zla.“

Petr Nesvadba

Ilustrace: Ivan Steiger

Význam tištěných médií...

Pokud dnes člověk shání informace o tom, co se zrovna děje, nemusí si kupovat noviny ani časopisy. Stačí si „otevřít“ internet. Na internetu je všechno. Každý může publikovat. Je to snadné. Máte k dispozici fotografie z místa činu několik vteřin poté, co k němu došlo.

Říká se, že s tištěnými médii je konec. Že je to obstarožní přežitek. Na internetu je všechno a ještě navíc zadarmo. Vtip je ale v tom, že právě to je největší problém.

Není pochyb o tom, že na internetu lze najít spoustu aktuálních a kvalitně podaných informací. To je ale jen část pravdy. Skeptik by možná řekl, že menší část. Při hledání těch kvalitních a aktuálních věcí je totiž potřeba probírat se hromadami nepřesností, omylů, záměrných lží a manipulací. Není to úplně příjemné a nikdo vám nezaručí, že se doberete kýženého cíle – tedy něčeho, co dává smysl.

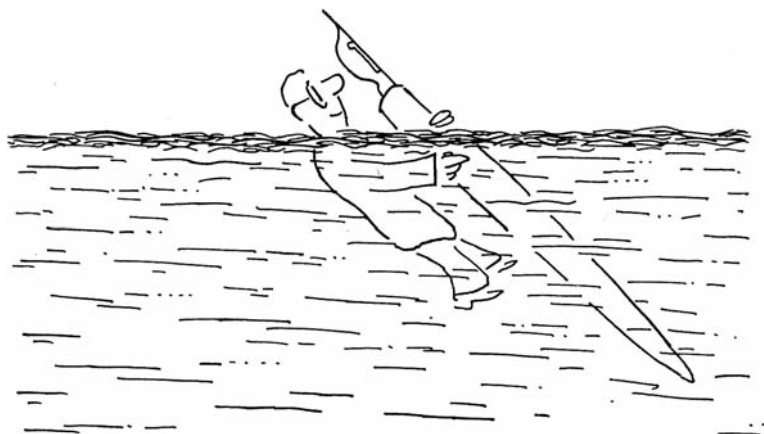
Pokud mají tištěná média v době internetu nějaký smysl, je to právě to, že tuhle nepřímou a špinavou práci udělají za vás. Teoreticky vám zaručují, že události, které popisují, se skutečně udály a že názory a komentáře pocházejí od lidí, kteří tématu alespoň trochu rozumějí. Teoreticky.

Šedivá je teorie, věčně zelený strom života a nakonec zjistíte, že mnozí novináři stejně uvěří všemu, co se na ně z internetu vyvalí, a neobtěžují se cokoli ověřovat. Přibližně před dvěma lety se takhle rozšířila zpráva o fiktivním pokladníkovi fiktivní romské strany, který zpronevěřil fiktivní peníze. Zjistit, že strana zmiňovaná v článku, který jako první uveřejnily internetové Parlamentní listy, vůbec neexistuje a že s největší pravděpodobností vůbec neexistují ani údajní aktéři, nebylo nijak těžké. Stačilo se s internetem potýkat třeba deset minut.

Dobrá novinářka či dobrý novinář si tu práci dá. A když na to přijde, dá si i práci mnohem větší. Že je těch dobrých novinářů třeba méně než bychom si přáli, může být pravda. Záruka solidnosti tištěných médií, jakkoli otřesitelná a otrásaná, tu ale stále je. Na internetu si každý píše, co chce. A je to dobře. V tisku to ještě stále dobře není.

Jan Škrob

Ilustrace: Ivan Steiger

Recept

Pot-au-feu

Rodinná verze:

1 kg předního hovězího masa
(½ kg hovězích ocásků)
4 mrkve
½ menšího celeru
2-3 petržele
4-5 velkých brambor

2-3 cibule
česnek (dle chuti...)
1 pórek
2 vodnice (možno nahradit kedlubnou)
Kdo má rád, může přidat kapustu.
Sůl, celý pepř, nové koření – obojí cca po 8 kuličkách, bobkový list – 3 lístky, tymián

Doporučuji vařit v papířáku, nejprve osolené a okořeněné maso cca hodinku (s pár kousky zeleniny „pro chuť“), pak přidat zeleninu. Vše vcelku, pouze oloupané, případně nakrájené na půlky, kapusta na čtvrtky, stačí už cca 10 minut. (Záleží na rychlosti a výkonnosti hrnce.) V obyčejném hrnci to bude samozřejmě trvat déle – originál recepty hovoří o 4 hodinách pomalého vaření... Nicméně rekla bych – prostě do měkka.

Servíruje se v polévkových talířích, maso, celé kusy zeleniny, brambor, vývar dle chuti. Ze zbylého vývaru děláme druhý den polévku, osvědčilo se zahuštění ovesnými vločkami.

Verze „vývařovna“:

(Množství uváděno cca)
6 kg předního hovězího masa
6 kg mrkve
2 kg petržele
1 velký celer
7-8 kg brambor

3 velké pórký
2 kg cibule
2-3 paličky česneku
5-6 kedluben (vodnic)
Sůl, celý pepř, nové koření (od každého cca 2-3 lžičky), bobkový list 7 lístků

Kapustu jsme minule nedávali, nechávám ke zvážení... Množství je oproti poslednímu vaření trochu navýšené (brambor bylo 5 kg, mrkve asi 4 kg, petržele a cibule cca polovina, kedlubny čtyři). Sice to jakž takž stačilo, ale prý by se hodilo víc, tak navrhuji verzi s navýšením

Postup: maso s kořením a trochou zeleniny jsem povařila předem ve dvou 12-ti litrových papířáčkách (cca 1 hodinu). Zeleninu je v tomto případě vhodnější nakrájet na větší kostičky, kolečka, plátky... Krájení zabere cca hodinu, uvařeno bylo překvapivě rychle, tuším necelá hodina. Do polévky s uvařenou zeleninou jsme přidali vývar z masa (bez kuliček a lístečků) a nakrájené maso.

V případě potřeby i zde je možno zahuštit ovesnými vločkami, doporučovala bych je ale přidat až v den konzumace, při ohřívání polévky...

Zuzana Freitas

ČESKOSLOVENSKÝ ČTRNÁCTIDENÍK - CZECHOSLOVAK BI-WEEKLY

satellite **1-416**

Published by ABE, P. O. Box 176, Station „E“, Toronto, Ontario, Canada M6H 4E2
www.satellite1-416.com nebo www.zpravy.org

Upozornění: Uveřejněné články nemusí vždy vyjadřovat stanovisko redakce SD

Vydává: Sbor Českobratrské církve evangelické, Praha 10 - Vršovice, Tulská 1
Adresa redakce tamtéž. Tel.: 272 734 010, Sb.mobil: 776 123 320, e-mail: vrsovice@evangnet.cz,
<http://vrsovice.evangnet.cz>; <http://www.facebook.com/cce.vrsovice>
Č.ú.: Česká spořitelna 280963329/0800, variabilní symbol: 10+osobní číslo
Návrh obálky: O. Rada, T. Vokatý; Korektury: T. Hrubý; Odpovědný redaktor: M. Opočenský;
Náklady na jeden výtisk: 11,50 Kč, poštovné 13,80 Kč

Program

duben a květen 2014

10.4.2014	čtvrtek	18.00	ekumenická bohoslužba	Tulská	káže David Frydl (CČSH)
			<i>hledáme dobrovolníky na přípravu občerstvení po bohoslužbě</i>		
13.4.2014	neděle	9.30	bohoslužby	Květná n.	Káže Jakub Ort
17.4.2014	čtvrtek	18.00	Bohoslužby okolo stolu		připravuje mládež
18.4.2014	pátek	19.00	na Zelený čtvrtek s VP		
20.4.2014	neděle	9.30	Velikonoční bohoslužby s VP		
22.4.2014	úterý	20.00	setkání střední generace		kniha Kazatel
24.4.2014	čtvrtek	14.00	setkání seniorů		
27.4.2014	neděle	9.30	bohoslužby se křtem Apolenky		
			<i>v průběhu května bude mít farář Matěj Opočenský dovolenou, podle narození potomka</i>		
8.5.2014	čtvrtek	14.00	setkání seniorů		
	čtvrtek	20.00	schůze staršovstva		
4.5.2014	neděle	9.30	bohoslužby s dětmi		
11.5.2014	neděle	9.30	bohoslužby		
18.5.2014	neděle	9.30	bohoslužby		
20.5.2014	úterý	20.00	setkání střední generace		kniha Kazatel
23.5.2014	pátek	večer	Noc kostelů		<i>hledáme dobrovolníky na propagaci a technickou podporu akce</i>
25.5.2014	neděle	9.30	bohoslužby		

Pravidelná setkání

úterý	16.00	biblická hodina pro děti
	19.30	schůzky mládeže
3. úterý v měsíci	20.00	biblická hodina pro střední generaci – po rodinách
středa	15.30	biblická hodina – čteme list 1. Petrův
	16.30	maminky s dětmi
2. čtvrtek v měsíci	14.00	schůzka seniorů
	20.00	pravidelná schůze staršovstva
pátek před bohosl. s dětmi	16:00	setkání dětí různého věku

Sbírky

Celé postní období budeme sbírat potraviny do potravinové banky. Sběrné místo je v hale u Veberů.

Do konce května bude probíhat archová sbírka na Jeronýmovu jednotu.

Více informací najdete na: <http://vrsovice.evangnet.cz/>

*Jedno tělo a jeden Duch, k jedné naději jste byli povoláni;
jeden je Pán, jedna víra, jeden křesť, jeden Bůh a Otec všech,
který je nade všemi, skrže všechny působí a je ve všech. (Ef 4, 4-6)*

Srdečně zveme všechny přátele z vršovické ekumeny,
bratry a sestry v Kristu z farností a sborů

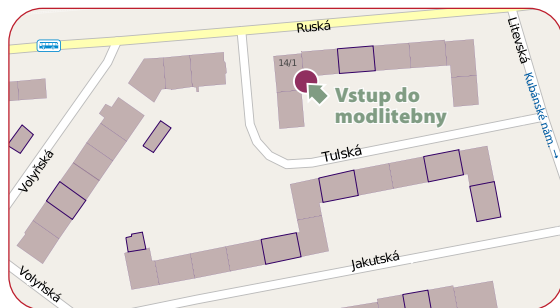
Římsko-katolické církve,
Československé církve husitské
a Českobratrské církve evangelické

na ekumenickou bohoslužbu slova

**Ve čtvrtek 10. 4. 2014 od 18.00
do modlitebny ČCE ve Vršovících Tulská 1, Praha 10**

Bohoslužbě předsedá Matěj Opočenský, farář ČCE
Káže David Frýdl, farář CČSH
Bohoslužby se dále zúčastní Stanislav Góra, farář ŘKC

*Po bohoslužbě přijměte pozvání na společné posezení a občerstvení.
V rozhovorech můžeme společně přemýšlet, čím můžeme být ve Vršovících
jako křesťané prospěšní.*

**Farní sbor Českobratrské
církve evangelické
Tulska 1/14, Praha 10**
*Vstup do modlitebny je
z vnitrobloku Tulské ulice*

101, 124, 135, 136, 139,
150, 175, 213
zastávka Bělocerkevská

7, 22, 24, 55, 57, 59
zastávka Kubánské náměstí